

HGGunnink, gehouden te Zwolle, 01.11.2020 n.a.v. Hervormingsdag

Votum + zegengroet

Psalm 118:1

Tien Woorden

Psalm 119:22,23,24

Gebed

Mattheüs 14:34 – 15:20

Tekst **Mattheüs 15:21-28**

Bediening van het Woord

Psalm 124:1,2,3

Gebed

'Dienst van de offeranden'

Psalm 118:6

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,

Gisteren 31 oktober, Hervormingsdag.

Meer dan 500 jaar geleden liet Luther die 95 stellingen aan de deur van de kapel in Wittenberg slaan.

Dat is ook altijd zo'n mooi verhaal, dat hij dat zelf deed. Maar de kans daarop is minimaal, want zoiets liet je natuurlijk doen, daar had je een pedel voor, en die zorgde er dan voor dat die stellingen daar aan die deur kwamen te hangen.

Dat waren stellingen, bedoeld voor een debat aan de universiteit.

Natuurlijk, iedereen kon daarbij aanwezig zijn, het was een publiek gebeuren. Denk maar aan een preparatoir examen, wat normaal ook een publiek gebeuren is.

In die tijd moest je dan natuurlijk wel Latijn kennen, want dat was de taal van de geleerden.

En ik weet niet in hoeverre u op de hoogte bent met die stellingen.

Ik kan het u hartelijk aanbevelen om ze eens te lezen. Dat kan tegenwoordig in vertaling al heel makkelijk.

Dan denk ik bijvoorbeeld aan Stelling 27. Waar Luther zegt: 'zij spreken menselijk, die zeggen dat de ziel uit het vagevuur opspringt, zodra de munt in de kist klinkt.'

U weet wel, dat aflaat-gebeuren.

En 28, 'zeker is wél, dat, zodra het geld in de kist klinkt, gewinzucht en hebzucht kunnen toenemen. Maar, de voorbede van de kerk pleit alleen op het welbehagen van God!'

En 36, '-ik zal ze niet allemaal bij langs gaan-, 'iedere christen die oprecht berouw heeft, heeft een volkomen vergeving van straf en schuld. Ook zonder aflaatbrieven'.

Wat maakte die handel in die aflaten, verschrikkelijk veel kapot in het denken van de

mensen. Want dat was heel simpel: 'als je maar betaalt, dan komt het goed.'
'Doe jij maar de werken, dan zorg je ervoor dat opa of oma, vader, moeder, kind vanuit dat vagevuur ogenblikkelijk de hemel inkomt. Wij zorgen daarvoor. Je betaalt maar en het is klaar'.

En het Evangelie was verdwenen. Het Evangelie van de genade.
En dat is Stelling 62, 'de ware schat van de kerk, dat is het heilig Evangelie van de heerlijkheid en de genade van God.'

Moet je je indenken dat, dat het werkelijk voor de mensen in die tijd een heel levend gebeuren was. In die boekjes van, meester Meijer, meneer Meijer van vroeger, 'Kerkgeschiedenis 1, 2 en 3', daar staat dat prachtig in beschreven.

Men kéék daarnaar uit, men lééfde in de gedachte: 'inderdaad, als ik dan maar betaal.'
En ze hadden daar bijna alles voor over, dan is die straf in het vagevuur, dat duurt maar even, en dan is helemaal voorbij, dan is daar die heerlijke hemel.
En de Bijbel bleef dicht.

Met zijn 95 stellingen, wijst Luther, door de Heilige Geest verlicht, wijst Luther de theologie, en het denken dat achter de aflat zit af. En daarmee ook, -en dat is ook de reden dat dat geweldige heisa ging geven-, hij wijst daarmee ook de macht van de paus af.

En dat is wel helemaal, dat je zegt van, hier bótst het.

Díe Luther, die heeft heel vaak gepreekt over onze tekst.
En dat is de reden dat ik hem ook genomen heb vanmorgen.

En ik wil u het Woord van de Heere laten horen onder het thema:

Jezus, de Gezalfde, is wél de machtige Redder

Hij redt	1) via zwijgen	(vers 21-23)
	2) naar verwijzen	(vers 24-26)
	3) door bevrijden	(vers 27-28)

1) Israël in die tijd, met de mond zijn ze nog gelovig, maar met hun hart en hun doen, zijn ze ver bij God vandaan.

Denk maar even aan het Schriftgedeelte wat we gelezen hebben.

Niet het gebod van God was van belang, maar de overlevering van de mensen. En wat hen zelf beter uitkwam, daar gingen ze voor.

En daarom moet Israël ook niet veel van die Jezus uit Nazareth hebben. Dat begint al in hoofdstuk 12. En dan loopt het steeds door tot aan het eind van Mattheüs, die tegenstand. Die dan zo fel wordt, dat het uitloopt op het kruis.

Na de tegenstand in hoofdstuk 15 het begin, trekt Jezus Zich terug.

Nee, dat is niet een situatie van, iemand die zich terugtrekt als een geslagen hond. Het is ook niet een situatie, dat Hij Zich terugtrekt in woede, 'laat dan maar, als het zo moet'.

Nee, het is hier heel nadrukkelijk: Zijn tijd is nog niet gekomen.

Altijd is de Heere Jezus zuiver bezig met Zijn opdracht. Daar mankeert niks aan. En nu lijdt Hij vanwege het ongeloof van het volk, voor wie Hij juist het goede wil.

Incognito, zo staat het in Marcus 7, incognito gaat Hij naar dat gebied ten noorden van Galilea. Naar mensen die niet bij God horen. Tyrus en Sidon, buiten het verbond.

Voor even, de nodige rust.

Maar nee, geen rust.

Wat een geschreeuw: 'ontferm U over mij, ontferm U over mij, wees mij barmhartig!' D'r zit een enorm brok emotie in. 'Mijn dochter, mijn dochtertje, ze is ernstig door een demon bezeten, ze is in de greep van een engel van de satan.' Ach, dat arme kind. Ze is er verschrikkelijk aan toe.

Hoort u? Heel bijzonder.

Een Kananese, je kunt ook zeggen: een Kanaänitische vrouw, die in tegenstelling tot de Israëlieten, Hem naroopt, op zo'n indringende manier.

En ze laat het merken: 'U bent het helemaal voor mij, ontferm U over mij, heb medelijden.'

En door zo op die manier Hem aan te roepen, erkent ze Jezus ook als haar meerdere. 'Ik heb er eigenlijk geen recht op. Geeft U mij alstUblieft, zonder enige grond bij mijzelf, alleen vanuit Uw liefde! Wees mij genadig.'

En ze zegt ook: 'Heere'. En daarmee erkent ze: 'U staat boven mij. En ik onderwerp mij aan U. Ik ben U in eerbied onderdanig.'

En dan nog: 'Zoon van David'.

Blijkbaar, en daar moet je ook niet vreemd van staan te kijken, dat allerlei berichten ook in die tijd zonder internet, en zonder allerlei media, dat die toch over enorme afstanden gehoord konden worden.

Want zij, zij weet ook van: 'Zoon van David'. Zij heeft blijkbaar op de één of andere manier over Hem gehoord. En zij accepteert, zij gelooft dat Hij het is, op wie Israël al eeuwen wacht.

De Messias voor Israël. Die afstamt van koning David.

Met een hart vol liefde, schreeuwt ze het uit: 'mijn dochtertje!'.

Zou je dan niet denken, broeders en zusters, nou dit is toch wel een kans voor open doel, zoals wij dat zeggen. Hij Die onder eigen volk geen erkenning vindt, heeft hier toch om zo te zeggen, de bal voor het intikken.

Wat een belijdenis van die heidin!

Nu kan Hij hier tenminste laten zien, Wie Hij is.

Maar ..., geen enkele reactie.

Ze kan schreeuwen wat ze wil. Maar het is als tegen iemand die stokdoof is.

Helpt niks.

De gezalfde Jezus, Die volmaakt zuiver de wil van God doet, Hij laat haar met lege handen staan. En gaan.

En wij gaan geen kritiek leveren.

2) Dan het tweede. **Jezus, de Gezalfde, is wél die machtige Redder, na verwijzen.**

Namelijk, naar Zijn opdracht, en Zijn Opdrachtgever.

De discipelen, de leerlingen, die zijn d'r zat van.

Want die vrouw probeert ook om via hén de Heere zover te krijgen, dat Hij gaat reageren. Ze zeggen dan ook tegen de Heere Jezus: 'toe nou alstUblieft, reageer nou. Op de ene of op de andere manier. Al dat geschreeuw ... En als U dan niet wilt reageren, stuur haar dan weg.'

Maar dan volgt een brok zuiver onderwijs, van de Heere aan Zijn leerlingen. 'Nu, ook hier. Nu, op dit moment in deze periode, mag Ik alleen maar aan het werk zijn, voor Israël. Ik heb me druk te maken om de verloren schapen van het huis van Israël.'

De verloren schapen. Hopeloos zijn ze eraan toe. En u weet hoe dat is met schapen, als je die laat gaan, dan gaat het ook altijd mis. Dan gaan ze zo de ondergang tegemoet.

'Ik ben naar dát volk toegestuurd. Ik mag niet buiten Mijn opdracht omgaan. Wat later komt, -dat komt zeker-, maar wat later komt, is inderdaad voor láter. En niet voor nu.'

Maar die Kanaänitische vrouw die blijft maar doorgaan. Ja, het wordt nog sterker zelfs, want ze komt dichterbij. Diep eerbiedig, knielt ze voor Jezus, de Gezalfde, neer. 'Heere, helpt U mij. U bent het die het kunt. U die ik hoog heb. U als enige kunt mijn dochtertje redden. Zonder U is ze verloren.'

En dan, eindelijk, reageert de Heere.

Maar, wat een reactie ...

Heel nadrukkelijk: 'Ik heb voor jou niks. Geen brood, geen leven. Want Ik ben er voor de kinderen van Israël. Ik mag er niet zijn voor jou, de hond.'

Wat een woorden, wij schrikken daarvan. Een heel duidelijk antwoord.

Maar, u zegt toch niet: 'een **keihard** antwoord'?

Want ook hier oefent u toch geen kritiek uit, op Uw Heiland?

Dan het laatste.

3) **Jezus, de Gezalfde, is wél de machtige Redder, door bevrijden.**

Want let op het werk van Gód, zoals dat in onze tekst naar voren komt.

Die vrouw die wordt niet witheet, en woedend, als daar zo'n Jood is die haar aanspreekt, op een manier: 'jij hond'.

Met: 'hou dan je brood maar, dan zoek ik het wel ergens anders'.

Nee, wonder van God!

Zij kán en wíl niet loskomen van Hem. En ze stemt er zelfs mee in: 'ja, dat hebt U terecht zo gezegd. Inderdaad Heere, U bent er voor de kinderen. En ik hoor bij de honden. Ik heb geen recht op Uw hulp. Ik heb nergens recht op. Maar daarom juist, daarom pleit ik op Uw genáde. Er valt toch ook wel eens iets van de tafel af? Is het feit dat U hier nu búiten Israël bent, is dat niet het bewijs dat zij brood laten vallen? Ik blijf U smeken. Want ik blijf U erkennen als Heere. Als Redder.'

En met die belijdenis, broeders en zusters, is zij en is haar dochtertje, geen hondje meer.

In zulk smeken en blijven smeken, in zulk erkennen, is zij kind, en heeft ze genaderecht.

De Gezalfde, weggegaan uit Israël, Die lijdt vanwege Zijn eigen volk.
De Gezalfde mag deze heidense vrouw toch brengen tot óók het 'kind zijn'.

Via dat zwijgen, via dat verwijzen, en nu het bevrijden.

Want, Hij brengt haar inderdaad, tot genaderecht.

Want als ze dat blijvend heeft beleden, als ze doorgedaan is met die erkenning: 'U bent het! U ben wel de Redder'. Dan spreekt de Heere in diepe ontroering haar toe: 'o vrouw, groot, groot is inderdaad je geloof. Dat je het na kunt zeggen, eerst Israël.

En dat je dan belijdt: maar Gods barmhartigheid is immers groot!

En op die barmhartigheid baseer ik mijn blijvend vragen.

Nee, niet op rechten.

Maar alleen: 'ontferm U, Heere, over mij'.

Dat is geloof.

Dat is groot geloof.

Dat is vertrouwen.

Dat is blind vertrouwen.

Dat hád in Israël gevonden moeten worden.

Maar daar is ongeloof.

En het kan daar niet zijn in Tyrus en Sidon en die streek.

Maar het ís er wel.

En dan, volmaakt zuiver in alles, mag Hij het aan haar laten merken, dat Hij inderdaad het is: de machtige Redder.

'Hondje' wordt 'kind'.

Dochtertje in erbarmelijke toestand. En wij weten - als je ouders bent, dan weet je wat dat met je doet. Als één van je kinderen, er verschrikkelijk erg aan toe is, dat gaat je immers door je ziel.

Vandaar die moeder hier, die je maar doorgaat. En niet ophoudt.

Dochtertje wordt: bevrijde dochter!

De Heere breekt dat banden van de satan.

En ook voor haar is er het levende brood Jezus, Redder, de Gezalfde.

Loof uw Redder, Die trouw bleef aan Zijn opdracht.
Die wél de machtige Redder is.
Hier zo'n heel bijzonder moment.
Later de Redder van velen uit de volken, de mensen die niet afstammen van Abram.

Broeders en zusters, oud en jong, 'is Hij ook uw, is Hij ook jouw Redder?'

Kent u dat smeken, om ontferming: 'wees mij genadig'?

Nu even terug naar Luther. Er kan natuurlijk een heel groot verschil zijn tussen Luther en u en jou. De situatie is heel anders.
Luther is opgegroeid in een cultuur van angst. Iedereen was bang. Tenminste iedereen die een beetje serieus wilde zijn.
Bang: 'doe ik wel genoeg, om het goed te krijgen met God?'
Dan zag Luther zijn zondigheid en zijn zonden en tekorten.
En het benauwde hem steeds meer. 'Hoe krijg ik, zondaar, een genadig God?'
Ik heb het immers grandioos bij God verknald. En daar ga ik maar mee door.
Het liefhebben van God, en het dienen van Hem, en het geven om de mensen om mij heen, het is er niet zoals het er zou moeten zijn! Het is nóóit volmaakt, het is nóóit dat het voldoet aan de norm van God.
Altijd weer, ik sta hier zonder rechten.'

Dat heeft een hele tijd geduurd. En hij mocht docent zijn, in de uitleg van de heilige Schrift.
En hij las de PSALMEN. Vanuit PSALM 31 kwam hij ook in de Romeinenbrief terecht.
En hij leerde het.
Gods genáde.
Dát is de enige grond, om te kunnen leven.
De Heilige Geest onderwees hem.
Om ook zonder rechten, te blijven vragen om de genade van God, om Zijn redding.

Het was deze geschiedenis, in Mattheus 15, die hem telkens weer toeduwde naar die genade van God.

Want als ik u, als ik jou vraag: 'heb jij redding nodig?'
Dan is dat in 20.. een vraag geworden, die de meeste mensen, soms ook kerkmensen, beantwoorden in verband met corona.
Angsten regeren.
Vertrouwen aan de hand van ZONDAG 1 en ZONDAG 9 en 10, is soms heel ver te zoeken.
En de vraag klinkt aan alle kanten: 'hoe red ik het in deze tijd?'

Gezondheid is toch alles, nietwaar!?

Maar je kunt jezelf niet gezond houden.
En je werk is belangrijk. Ja maar je kunt je werk ook niet redden.
En inkomen moet je hebben. Ja maar, dat komt misschien ook wel niet goed.

Heb jij redding nodig?

Daar kan voor kerkmensen, voor mensen die God dienen, nog iets bijkomen. Luther had een heleboel verkeerde gedachten. Er kunnen bij ons ook zo maar verkeerde gedachten zijn van: 'God is er toch om voor ons te zorgen? Om ons een leven te geven, zonder al te veel problemen?' En tenslotte dan wel graag het eeuwig leven.

In onze samenleving draait alles om **ons**.

En dan lijkt het er soms op dat God in ónze dienst zou moeten staan.

Daar moet je over doordenken. Want voordat je het weet kun je met dat soort gedachten besmet raken.

Hervormingsdag.

Luther, Calvijn, de belijdenissen, ze zeggen op grond van de Heilige Schrift, alles gaat om het dienen van **Hém**.

Gezond of ziek. Met baan of zonder baan. Arm of rijk.

Wij zijn in Zijn dienst. En dat is genade.

Hebt u redding nodig?

Als je bij deze tekst zegt: 'ik merk het, ik ben zelf ook nog een hond'.

Roep dan God aan, om Zijn genade! Want God zál u genadig zijn!

En als u dat wonder mag belijden van: 'maar ik bèn al Zijn kind', houdt u dan vást aan Gods genade!

Juist dat eerlijk nadenken over zondigheid en zonde, dat nadenken, broeders en zusters, is in 20.. belangrijker dan al het nadenken over een pandemie.

Hij is Redder.

Niet alleen, om ons gezond te maken. Want dat zullen we ook niet altijd zijn en niet altijd blijven.

Maar wel dat grootse van die redding! Een goede verhouding met God.

Wanhoop nooit!

Je kunt aan een heleboel dingen wanhopen. Je kunt bij een heleboel dingen zeggen, 'ja, ik weet het ook allemaal niet'. En dat is tegenwoordig ook zo, want wie weet het nou allemaal? Niemand.

Maar wanhoop NOOIT aan de genade van God.

Maar wees zeker van Christus Jezus. Als de machtige Redder, Die al die mensen die smeken en blijven smeken, werkelijk redt!

AMEN